

DÉLMAGYARORSZÁG

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT LAPJA

60. évfolyam, 20. szám

1970. JANUÁR 24.,

SZOMBAT

Megjelenik hétfő kivételével mindennap, hét-köznapi 8. vasárnap 12. oldalon.

ÁRA: 80 FILLÉR

Magyar-szovjet árucserére 1970-ben

Aláírták az új szerződést

A Magyar Népköztársaság és a Szovjetunió kereskedelmi kormánydelegációinak a kölcsönös egyetértés és szívélyesség légkörében folytatott tárgyalásai eredményeként pénteken a Külügyminisztérium Dísz téri vendégházában dr. Bíró József és Nyikolaj Patolicsev külkereskedelmi miniszterek a két ország kormánya nevében ünnepélyesen aláírták az 1970. évre szóló árucseré-forgalmi jegyzőkönyvet.

A tárgyalófelek megelégedéssel állapították meg, hogy sikeresen fejlődnek a két ország kereskedelmi kapcsolatai; az aláírt jegyzőkönyv értelmében a magyar-szovjet áruforgalom 1970-ben több mint 7 százalékkal növekszik és eléri az 1,4 milliárd rubelt.

A jegyzőkönyv figyelemre méltó előrehaladást jelent a magyar-szovjet gazdasági és kereskedelmi kapcsolatok elmélyítésében és szélesítésében, kifejezője a két ország közötti baráti együttműködésnek.

A Szovjetunió 1970-ben többek között negyvmillió tonna nyersolajat, 2,8 milliárd

kilowattóra elektromos energiát, 433 000 tonna hengerelt acélárut, 1,6 millió tonna vasércet, 85 000 tonna alumíniumot, nagy mennyiségű műtrágyát, faárut, gyapotot, vegyi anyagot, továbbá ipari nagyberendezéseket, traktorokat, személy- és teherkocsikat, gabonakombájnokat, különféle légi szállítóeszközöket és számos más terméket szállít Magyarországra. A Szovjetunióba irányuló magyar exportban megtalálhatók a hűradástechnikai felszerelések, élelmiszeripari és vegyipari nagyberendezések, műszerek, autóbuszok, hajók, gyógyszerkészítmények, továbbá zöldség- és gyümölcskonzervek, cipők, pamutszövetek, konfekció- és kötöttáru és egyéb közfogyasztási cikkek.

Fock Jenő, a Minisztertanács elnöke pénteken a Parlamentben fogadta Nyikolaj Patolicsevet, Eszmecesterét folytatták a negyedik ötéves tervvel összefüggő tervegyeztetésekről és a következő időszakra vonatkozó megállapodások előkészítéséről.

Folyószabályozás, közműves vízellátás

Idén 5,4 milliárdot költenek vízgazdálkodási beruházásokra

A népgazdaság összes beruházásának 6,9 százaléka — a tavalyinál 700 millió forinttal több — összesen 5,4 milliárd forintot befektetés segíti idén a hazai vízgazdálkodás fejlesztését.

Az idén is elsősorban a települések és az ipar vízellátására, csatornázására fordítják a legnagyobb gondot. Erre a célra összesen 3425 millió forintot költenek. Folytatják és csaknem teljesen befejezik a borsodi regionális vízmű építését, a lázbérci víztárolót átadják a vízszolgáltatásnak és mintegy 23 kilométer hosszú új csővezeték építenek. Különösen jelentős víz- és csatornafejlesztésre kerül sor Budapesten, Kecskeméten, Székesfehérváron, Győrben, Miskolcon, Debrecenben, Veszprémben, Szombathelyen, Pécsen és Szegeden. A Dunántúl legnagyobb idegenforgalmi központjában folytatják a nyugat-balatoni és a siófoki regionális vízmű építését és Balatonföldvár csatornázását. Ebben az évben megkezdik a Velencei-tavi regionális vízmű munkálatait is. Végeredményben naponta több mint 40 000 köbméter víz szolgáltatásával növelik a közüzemi víztérrel rendelkező művek kapacitását, s így az idén újabb 180 000 ember jut közműves ivóvízhez. Újabb főgyűjtő és leágazó csatornák építésével további 140 000 lakos részesül csatornázási szolgáltatásban. Az év végére tehát — a harmadik ötéves terv előirányzatának megfelelően — a lakosság 54 százaléka kap közműves ivóvizet, és a lakosság 28 százaléka jut csatornázási szolgáltatáshoz.

A mezőgazdaság vízhasznosítási főműveinek fejlesztésével az idén újabb 10 000 hektáron rendezkednek be öntözésre. Így az év végén az összes megművelhető föld 6,5 százalékán, kerekén 450 000 hektáron területen folytathatnak intenzív mezőgazdasági művelést. 356 millió forintot fordítanak az idén a kiskörű vízelvezető építésére.

A vízkárelhárítás fejlesztésére 985 millió forintot költenek. A Duna alsó szaka-

szán, a Szigetközben, a Rábánál, a Zagyva torkolatánál csaknem 100 kilométer hosszú töltést erősítenek meg és a Duna budakalászi szakaszánál, mintegy 6 kilométer hosszú új árvízvédelmi töltést építenek. A Felső-Dunán, az Ipolyon, a Dráván és a Tiszán összesen 20 kilométer hosszú szakaszon a folyót szabályozzák. Ezenkívül a Duna-Tisza közén, a Szigetközben, Szeghalom térségében, valamint a Szamos és Kraszna közötti területen új belvízlevezető csatornákat, szivattyútelepeket, zsilipeket építenek vagy bővítik a régi csatornák medrét. A gyorsan megáradó kisebb patakokat is „rendszabályozzák”.

Lengyel-NSZK gazdasági tárgyalások

Janusz Burakiewicz lengyel külkereskedelmi miniszter, aki Schiller bonni gazdaságügyi miniszter meghívására hivatalos látogatáson van az NSZK-ban, péntek délelőtt megbeszélést folytatott Schillerrel.

A megbeszélés napirendjén a lengyel-nyugatnémet gazdasági kapcsolatok időszaki kérdései szerepeltek, valamint a jelenleg folyó gazdasági tárgyalások befejezése került szóba. Mindkét fél aláhúzta, hogy érdekelt az árucseré-forgalom kibővítésében és a két ország vállalatainak kooperációjában.

Péntek délután Burakiewicz Scheel külügyminiszternél tett látogatást.

Sokat pereskedünk

A bíróságok munkájáról tárgyalt a Csongrád megyei tanács

A Csongrád megyei tanács tegnap, pénteken ülést tartott Szegeden. Napirendjén az 1970. évi költségvetés és fejlesztési terv jóváhagyása, a bíróságok munkája, s több más előterjesztés szerepelt. A tanács a napirenden szereplő kérdéseket megtárgyalta és jóváhagyta.

A legtöbb ember kapcsolata kerül a bírósággal életében, még ha egyetlen tette sem ütközik törvénybe, akkor is: a törvénytisztelő is esetleg végrendelet, hagyatéki ügy, okiratok hitelesítése vagy ingatlan „átírás” miatt fordulnak a bírósághoz.

Nem csak ily szolid eseteket tárgyalt tegnap a Csongrád megyei tanács annak a jelentésnek az alapján, amelyet a megyében működő bíróságok munkájáról terjesztett be dr. Simon László, a megyei bíróság elnöke. Noha elsősorban a polgári perek, s nem a büntető eljárások tapasztalatait vitatták meg, kiderült, hogy egyáltalán nem közömbösek ezek a magánpanaszoknak tűnő eljárások sem a társadalom szempontjából. Nem mintha a bűncselekmények száma nem tenné indokolttá, hogy azokkal is foglalkozzon a megye parlamentje, hiszen Csongrád megyében sem csak egy-egy különösen kegyetlen gyilkosság, vagy néhány hulligán garázdálkodása háborítja fel az embereket. Noha csökkent a bűnügyek száma, még mindig az első öt között van a megyék sorrendjében Csongrád.

A polgári perek száma az elmúlt három év alatt emelkedett a megyében, de Szegeden is, például 1967-ben 2 ezer 852 büntető eljárás volt, 3 ezer 971 polgári per (nem számítva a hagyatéki és telekkönyvi ügyeket), 1969-ben 2 ezer 636-ra csökkent a büntető perek száma, míg a polgáriaké, 4 ezer 465 lett. A megyében évente 8000—8500 polgári per zajlik bíróságainkon.

Az ügyek jelentős részét, egyharmadát, teszik a családügyi perek. A házassági bontóperek száma évről-évre emelkedik. Magyarországon is, így Csongrád megye városában is. Van mit gondolkodnunk azon a kétes dicsőségen, hogy a világon a második helyen állunk ebben. Annál is inkább gondolkodásra méltó, mert legtöbb bontópert gyermektartási per követ (hiszen a tartási pereknek csak 10—12 százaléka a házasságon kívül született gyermekek ügye!). Ritka, hogy az elvált szülők önként megegyezzek a gyermek ellátásában, az viszont gyakori, hogy letagadják jogvedelmüket, — s ami új igényt képezhet: a nyereség-részesedésüket —, mintha nem is tulajdon gyerekekükről lenne szó. Ugyan csak sok még a per az eltartási szerződést kötötték között, noha 1967 óta csak a tanács jóváhagyása után érvényesítik a szerződéseket, így ezek reálisabbá, becsültebbé váltak.

A tsz-perek mellett — amelyek elsősorban jövedelemelszámolási nézeteltérések, földmegváltási díjak miatt szokásosak — sok a kiskapitális per. A magáningatlanok kisajátításakor túl sok fél fordul a bírósághoz, s ez elkerülhető lenne reálisabb kártalanítási megállapításával. De nagyobb a jelentősége az új mechanizmus bevezetése óta a tsz-ek és a forgalmazó cégek közötti pereknek is. Ugyanigy a fogyasztók érdekvédelme is nem egyszer a bírósághoz jut. Gyakran előfordul, hogy a bíróság kisiparosokat, ktsz-eket elmarasztal szavatossági perben, kártérítésre ítélt.

A tanácsok határozatait egyre kevesebbszer támadják meg bíróság előtt, s a perek azt bizonyítják, hogy az ál-

lamizgatási hatóságok határozatai jogilag megalapozottak, gondosan készítettek.

Szokás a polgári pereket ma is „tyűkpereknek” nevezni — mi tagadás: egymás bosszantásának változatos formáit ismerik az emberek, s ezek közé tartoznak a pereskedések is. De érdekes, hogy sok olyan „történelmi” magyar per fajta van kiveszőben, melyek még harmincötven éve az irodalomnak is halás témát jelentettek: végrendeletek miatti viszályok vagy birtokháborítási perek. De az élet nem állt meg, a régi okok helyett a társadalom fejlődése új polgári pereket „teremtett” — úgy látszik bőven: Szegeden annyi a polgári per jelen pillanatban is, hogy gyakran két-három hónapig kell várni az al- és felpereseknek a jogorvoslatra.

P. Sz. M.

Brandt levele Stophhoz

Bonnban péntek délelőtt nyilvánosságra hozták annak a levélnek a szövegét, amelyet Willy Brandt kancellár január 22-én Willi Stophhoz, az NDK minisztertanácsának elnökéhez intézett.

A levélben Brandt azt javasolja, hogy a két kormány kezdjen tárgyalásokat nyilatkozatok kicseréléséről, amelyek az erőszakról való lemondásról szólnak. Ezek a tárgyalások, amelyeknek „a diszkrimináció kiküszöbölésének elve” alapján kellene folyniuk, adjanak alkalmat széles körű eszmecsere a két államot érintő minden kérdés rendezéséről, beleértve az egyenjogú kapcsolatok kérdését — írta Brandt.

Ehhez tartozik — folytatódik a levél —, hogy mindkét félnek joga legyen előterjesztetni mindazokat a megfontolásokat, javaslatokat, alapelveket és terveket, amelyeket helyesnek ítélt. A velük kapcsolatos tárgyalások minden időbeli kényszer nélkül folyjanak — javasolta Brandt.

A kancellár a továbbiakban azt a kívánságát tolmá-

csolja, hogy a tárgyalások során jussanak olyan rendezésekre, amelyek „emberi könnyítések” tartalmazzanak.

Az NSZK kormánya — fejeződik be a levél — bármikor készen áll a tárgyalások megkezdésére. Előzetes eszmecsere céljára — amelyen meg lehetne egyezni a tárgyalások lefolyásáról — Egon Franke miniszter rendelkezésre áll.

Ahlers bonni kormányzóvivő, aki a levelet a sajtó képviselői előtt ismertette, hangoztatta: az NSZK kormánya azért javasolta Egon Franket első tárgyalópartnernek, mert ő az illetékes miniszter — a belnémet kapcsolatok ügyeinek miniszteriumát vezeti — és mert antifasiszta múltjánál fogva erre leginkább alkalmas.

A kancellár levele egyébként nem tartalmaz önálló, konstruktív javaslatokat az NDK és az NSZK között a nemzetközi jogon alapuló normális, egyenjogú kapcsolatok létrehozásának döntő kérdésében.

Rádiótelefon

Mezőtúron üzembe helyezték az ország első nyilvános tanyai rádiótelefonját, amely egyben az ország 460. tanyai segélykérő állomása. A budapesti Rádiótechnikai Gyar által készített URH rádiótelefon a várostól légvonalban 12 km-re levő Új Élet Tsz központját köti össze a mezőtúri városi postával. Távföldi beszélgetésekre is alkalmas. Képünkön: az utolsó ellenőrzés a berendezésen.

